Cal que entre tots arribem a descobrir la veritat per escampar-la arreu

Autor: Brauli Tamarit
Data de publicació: 09-03-2012

A l'hora d'entrar en els estudis d'En Jordi Bilbeny, igual que quan ens endinsem dins de qualsevol àmbit del coneixement humà, hem d'anar-hi sense idees preconcebudes, amb esperit obert i amb la capacitat de qüestionar tot allò que havíem après fins el moment present.

A l'hora d'entrar en els estudis d'En Jordi Bilbeny, igual que quan ens endinsem dins de qualsevol àmbit del coneixement humà, hem d'anar-hi sense idees preconcebudes, amb esperit obert i amb la capacitat de qüestionar tot allò que havíem après fins el moment present.

Recordo, quan anava a l'escola i ens explicaven la versió oficial de la primera descoberta i conquesta d'Amèrica, que ens digueren que fou feta per gent de llengua castellana i que, per aquest motiu, s'hi van importar del regne de Castella un model autoritari d'estat i una estructura de societat basada en una noblesa feudal hereditària, una jerarquia catòlica dogmàtica, i una pagesia i una ramaderia poc il·lustrades.

Alguns dels professors de l'escola es preguntaven, igual que alguns dels alumnes, què hagués passat si la primera conquesta i colonització l'haguessin fet catalans, amb la contribució d'un ventall de gent de diferents classes mitjanes il·lustrades, emprenedores i creadores.

Potser llavors hagués estat possible, a les Amèriques del centre i sud, unes estructures de poder més descentralitzades, participatives, amb una societat civil més organitzada des de baix, equilibrant la seva força a la dels representants dels reis, la noblesa i l'alt clergat.

Massa malament tampoc no devia anar, perquè, si fem el recorregut de Nord a Sud, des d'Alaska fina a Terra de Foc, quan passem pel Canadà i els Estats Units, trobem gairebé sempre gent de raça blanca, però, a mesura que travessem la frontera amb Mèxic, comencem a veure gent de pell fosca, fins més enllà de la frontera de Xile.

Ja sabem que la història l'escriuen els vencedors. Passat el temps, els vençuts ens hem de dedicar a la labor minuciosa d'investigar, de qüestionar, de destriar el gra de la palla, de comparar versions i trobar allà on ningú no havia cercat abans o on ningú s'atrevia a cercar, per tornar a escriure una història més ajustada a la realitat.

Els catalans, poble amb uns avantpassats creadors, amb moltes derrotes en la nostra història recent, que fins i tot hem fet d'una derrota una de les diades commemoratives, hem esdevingut uns especialistes a qüestionar els dogmes establerts, i a cercar veritats amagades. En Jordi Bilbeny n'és un exemple. I l'Institut Nova Història, també. Què hagués passat si haguéssim reeixit en les darreres lluites? Potser ara seríem vencedors sobre algú altre, amb la qual cosa no estaríem en condicions de qüestionar res, sinó que lluitaríem per conservar una part del pastís del poder mundial.

Amb tot el que us he vingut dient, arribem a la conclusió que volem un món sense vencedors ni vençuts, on tots siguem protagonistes de la part que ens pertoca. Perquè serà, en aquest moment, quan cadascú aportarà la seva part de la veritat comuna a la veritat total on tots junts hem d'arribar. I serà molt més planer, entre tots, arribar-hi i fer-la resplendir.

Brauli Tamarit